

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy 634.957

Hely

Idő "1937"

Személy

Szerző: *Relle Pál*Cím: *Pesti fák*Forrás: *Magyar Hírlap*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

PESTI FÁK

Írta:
RELLE PÁI

Szegény boldogult Kosztolányi Dezső még boldog békeidőben verset írt az Üllői úti fáiról. Édes-bús rigmusokkal cirógatta elmúlt diákévei emlékeit, amelyeknek felfrissítéséért vissza-visszajárt a széles Ferencvárosba, ahol utcahosszán egyre bozontosabb fejjel állottak sőt a természet délceg, zöld katonái: az üllőiúti fák. Ha Kosztolányi ma élne... bizonyára aggódva figyelne arra az irányzatosságra, mely újabban szinte epidemikus üldözési mániával vetette rá magát Budapesten a fákra. Talán újabb verset is írna és énekelve emelne vétőt, nehogy bárki is hozzá merjen nyúlni kedvenc fáihoz az Üllői úton.

Hogy mire jutna költői tiltakozásával — ki tudja? Egy barátom, aki nem költő, de tősgyökeres pesti polgár, tekintélyes iparoscsalád tagja, meséli, hogy hosszú ideje nem tud végigmenni a Rákóczi úton. „Amióta kiirtották a fákat, — mondja — a szívem fáj, ha csak rá gondolok. A grundokat, ahol gyerekkoromban játszottunk, beépítették, ami rendjén van. De, hogy a fákat is kiirtották, nincs rendjén és mi egykori játszópajtások, hiába tiltakoztunk fűnél-fánál, a fák, szegények, tehetetlenül megadták magukat sorsuknak, a fűről pedig — az eredmény mutatja — jobb nem is beszélni“.

Mondom, ez a barátom nem költő, de ő is egyik igazolása annak, hogy lírai tiltakozással nem sokra megyünk ezen a téren. Rejtélyes valami ez a faüldözési tendencia, mely újabban lábrakapott Budapesten. Mintha nem is fákról, hanem valamilyen nem tetsző világszemléletről, fajról, vagy kényelmetlen politikai pártállás képviselőiről volna szó. Le a fákkal! — az új jelszó, mely mintha a természet konzervatívizmusa ellen indítana érthetetlen harcot. Szegény fák, jámbor útonálló pesti életünknek, amelyek eddig hűsítő árnyék lenge köpenyeivel takargatták kő és malter között izzó testünket, most, mintha egy új városrendészeti ideológia útját álló csökönyös elvek, vagy azokhoz ragaszkodó emberek volnának... annyi türelmetlenség és gyűlölet tör életük célja és rendeltetése ellen.

Egyszer a Hangli tradíciós kávézó pesti polgárainak feje felől akarják letépni őket azon a címen, hogy a gyűszűnyi liget helyén egy Márkus téri rögeszmét valósítsanak meg kietlenül és művészietlenül a Duna-korzó rovására. Most pedig a Hősök terének fáit akarták kárhozatra szánni — és milyen indoklással? Hogy minden nagyvárosnak kell egy tér, amolyan fórum féle, melyen fák, bokrok, pázsit, virág ne zavarják a nagy

tömegek reivonulását. Ez igaz. A párizsi Place de la Concorde például ilyen. És pontosan nem ilyen a Hősök tere. Sőt éppen a topográfiai helyzeténél fogva pontosan a legkevésbé alkalmas erre. A Városliget kapujában, az idillikus tőpartján, a virágok és fák közé tervezett két múzeum között... nem gondolják, hogy erre a célra a zártabb, városibb jellegű és átrendezésre sokkal alkalmasabb Szabadság-tér is megfelelőbb volna? Többek között.

De talán ne is erről beszéljünk. Azzal a derengő városesztétikai szadizmussal szemben, mely titokban talán már a Város- és Népliget megkopasztására gondol, vagy az egész budai hegyvidék kiirtására... minden pesti polgár a fabarát-ságáról ismert polgármesterhez fordul védelemért. Ő se azzal vigasztaljon azonban bennünket, hogy oda se neki, minden kivágott fa helyett ezer újat ültet. Mert tudtunkkal a pesti fák birodalmában még nem ugyanaz a helyzet, mint ebben a mi szegény ember-erdőnkben. Úgy tudjuk, hogy a fák között a tülekedés és álláshálmózás még korántsem olyan méretű, hogy csak az érdemes régiek félreállításával lehet helyet teremteni az újaknak. Ott még nem tartunk,

hogy a fák között is különlegesen szelektáló intézkedéseket hajtsunk végre. Budapest első polgárától tehát annyit kérünk mindössze, hogy költői ragaszkodásával, lokálpatriotizmusának egész melegével és természetimádatának minden liberalizmusával őrizze a fákat, melyek itt gyökereztek a pesti kövek között és főként lombosodva jogot szereztek arra, hogy álljanak és éljenek.